

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮಾರ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಃ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ |

ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ||

ಶ್ರೀಮದ್ವಾಲ್ಮೀಕೀಯರಾಮಾಯಣಂ

|| ಸುಂದರಕಾಂಡಂ ||

ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕೇ

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using L^AT_EX, skt, Itrans, and the Baraha font.

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾರಾಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಸುಂದರಕಾಂಡಂ ॥

ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ

ಸೀತಾಯಾ ಸಹ ಕರ್ತವ್ಯೇ ವಾರ್ತಾಲಾಪೇ ಹನುಮತೋ ವಿಚಾರಣಾ

ಹನುಮಾನಪಿ ವಿಕ್ರಾಂತಃ ಸರ್ವಂ ಶುಶ್ರಾವ ತತ್ತ್ವ ತಃ |

ಸೀತಾಯಾಸ್ತ್ರಿ ಜಟಾಯಾಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸೀನಾಂ ಚ ತರ್ಜಿತಂ || ೫.೩೦.೧ ||

ಅವೇಕ್ಷಮಾಣಸ್ತಾಂ ದೇವೀಂ ದೇವತಾಮಿವ ನಂದನೇ |

ತತೋ ಬಹುವಿಧಾಂ ಚಿಂತಾಂ ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ವಾನರಃ || ೫.೩೦.೨ ||

ಯಾಂ ಕಪೀನಾಂ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಸುಬಹೂನ್ಯಯುತಾನಿ ಚ |

ದಿಕ್ಷು ಸರ್ವಾಸು ಮಾರ್ಗಾಂತೇ ಸೇಯಮಾಸಾದಿತಾ ಮಯಾ || ೫.೩೦.೩ ||

ಚಾರೇಣ ತು ಸುಯುಕ್ತೇನ ಶತ್ರೋಃ ಶಕ್ತಿಮವೇಕ್ಷತಾ |

ಗೂಢೇನ ಚರತಾ ತಾವದವೇಕ್ಷಿತಮಿದಂ ಮಯಾ || ೫.೩೦.೪ ||

ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ವಿಶೇಷಶ್ಚ ಪುರೀ ಚೇಯಂ ನಿರೀಕ್ಷಿತಾ |

ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತೇರಸ್ಯ ಪ್ರಭಾವೋ ರಾವಣಸ್ಯ ಚ || ೫.೩೦.೫ ||

ಯಥಾ ತಸ್ಯಾಪ್ರಮೇಯಸ್ಯ ಸರ್ವಸತ್ತ್ವ ದಯಾವತಃ |

ಸಮಾಶ್ವಾಸಯಿತುಂ ಭಾರ್ಯಾಂ ಪತಿದರ್ಶನಕಾಂಕ್ಷಿಣೀಂ || ೫.೩೦.೬ ||

ಅಹಮಾಶ್ವಾಸಯಾಮ್ಯೇನಾಂ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಿಭಾನನಾಂ |

ಅದೃಷ್ಟದುಃಖಾಂ ದುಃಖಸ್ಯ ನ ಹ್ಯಂತಮಧಿಗಚ್ಛತಿಂ || ೫.೩೦.೭ ||

ಯದಿ ಹ್ಯಹಂ ಸತೀಮೇನಾಂ ಶೋಕೋಪಹತಚೇತನಾಂ |

ಅನಾಶ್ವಾಸ್ಯ ಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ದೋಷವದ್ ಗಮನಂ ಭವೇತ್ || ೫.೩೦.೮ ||

ಗತೇ ಹಿ ಮಯಿ ತತ್ರೇಯಂ ರಾಜಪುತ್ರೀ ಯಶಸ್ವಿನೀ |
ಪರಿತ್ರಾಣಮಪಶ್ಯಂತೀ ಜಾನಕೀ ಜೀವಿತಂ ತ್ಯಜೇತ್ || ೫.೩೦.೯ ||

ಯಥಾ ಚ ಸ ಮಹಾಬಾಹುಃ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಿಭಾನನಃ |
ಸಮಾಶ್ವಾಸಯಿತುಂ ನ್ಯಾಯ್ಯಃ ಸೀತಾದರ್ಶನಲಾಲಸಃ || ೫.೩೦.೧೦ ||

ನಿಶಾಚರೀಣಾಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಕ್ಷಮಂ ಚಾಭಿಭಾಷಿತಂ |
ಕಥಂ ನು ಖಿಲು ಕರ್ತವ್ಯಮಿದಂ ಕೃಚ್ಛ್ರಗತೋ ಹ್ಯಹಂ || ೫.೩೦.೧೧ ||

ಅನೇನ ರಾತ್ರಿಶೇಷೇಣ ಯದಿ ನಾಶ್ವಾಸ್ಯತೇ ಮಯಾ |
ಸರ್ವಥಾ ನಾಸ್ತಿ ಸಂದೇಹಃ ಪರಿತ್ಯಕ್ತ್ಯತಿ ಜೀವಿತಂ || ೫.೩೦.೧೨ ||

ರಾಮಸ್ತು ಯದಿ ಪೃಚ್ಛೇನ್ಮಾಂ ಕಿಂ ಮಾಂ ಸೀತಾಬ್ರವೀದ್ ವಚಃ |
ಕಿಮಹಂ ತಂ ಪ್ರತಿಬ್ರೂಯಾಮಸಂಭಾಷ್ಯ ಸುಮಧ್ಯಮಾಂ || ೫.೩೦.೧೩ ||

ಸೀತಾಸಂದೇಶರಹಿತಂ ಮಾಮಿತಸ್ಯ ರಯಾ ಗತಂ |
ನಿರ್ದಹೇದಪಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಃ ಕ್ರೋಧತೀವ್ರೇಣ ಚಕ್ಷುಷಾ || ೫.೩೦.೧೪ ||

ಯದಿ ವೋದ್ಯೋಜಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಭರ್ತಾರಂ ರಾಮಕಾರಣಾತ್ |
ವ್ಯರ್ಥಮಾಗಮನಂ ತಸ್ಯ ಸಸ್ಮೈನ್ಯಸ್ಯ ಭವಿಷ್ಯತಿ || ೫.೩೦.೧೫ ||

ಅಂತರಂ ತ್ವಹಮಾಸಾದ್ಯ ರಾಕ್ಷಸೀನಾಮವಸ್ಥಿತಃ |
ಶನೈರಾಶ್ವಾಸಯಾಮ್ಯದ್ಯ ಸಂತಾಪಬಹುಲಾಮಿಮಾಂ || ೫.೩೦.೧೬ ||

ಅಹಂ ಹ್ಯತಿತನುಶ್ಚೈವ ವಾನರಶ್ಚ ವಿಶೇಷತಃ |
ವಾಚಂ ಚೋದಾಹರಿಷ್ಯಾಮಿ ಮಾನುಷೀಮಿಹ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂ || ೫.೩೦.೧೭ ||

ಯದಿ ವಾಚಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ ದ್ವಿಜಾತಿರಿವ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂ |
ರಾವಣಂ ಮನ್ಯಮಾನಾ ಮಾಂ ಸೀತಾ ಭೀತಾ ಭವಿಷ್ಯತಿ || ೫.೩೦.೧೮ ||

ಅವಶ್ಯಮೇವ ವಕ್ತವ್ಯಂ ಮಾನುಷಂ ವಾಕ್ಯಮರ್ಥವತ್ |
ಮಯಾ ಸಾಂತ್ವಯಿತುಂ ಶಕ್ಯಾ ನಾನ್ಯಥೇಯಮನಿಂದಿತಾ || ೫.೩೦.೧೯ ||

ಸೇಯಮಾಲೋಕ್ಯ ಮೇ ರೂಪಂ ಜಾನಕೀ ಭಾಷಿತಂ ತಥಾ |

ರಕ್ಷೋಭಿಸ್ತ್ರಾಸಿತಾ ಪೂರ್ವಂ ಭೂಯಸ್ತ್ರಾಸಮುಪೈಷ್ಯತಿ || ೫.೩೦.೨೦ ||

ತತೋ ಜಾತಪರಿತ್ರಾಸಾ ಶಬ್ದಂ ಕುರ್ಯಾನ್ಮನಸ್ವಿನೀ |

ಜಾನಾನಾ ಮಾಂ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷೀ ರಾವಣಂ ಕಾಮರೂಪಿಣಂ || ೫.೩೦.೨೧ ||

ಸೀತಯಾ ಚ ಕೃತೇ ಶಬ್ದೇ ಸಹಸಾ ರಾಕ್ಷಸೀಗಣಃ |

ನಾನಾಪ್ರಹರಣೋ ಘೋರಃ ಸಮೇಯಾದಂತಕೋಪಮಃ || ೫.೩೦.೨೨ ||

ತತೋ ಮಾಂ ಸಂಪರಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಸರ್ವತೋ ವಿಕೃತಾನನಾಃ |

ವಧೇ ಚ ಗ್ರಹಣೇ ಚೈವ ಕುರ್ಯುರ್ಯತ್ನಂ ಮಹಾಬಲಾಃ || ೫.೩೦.೨೩ ||

ತಂ ಮಾಂ ಶಾಖಾಃ ಪ್ರಶಾಖಾಶ್ಚ ಸ್ಕಂಧಾಂಶ್ಚೋತ್ತಮಶಾಖಿನಾಂ |

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚ ಪರಿಧಾವಂತಂ ಭವೇಯುಃ ಪರಿಶಂಕಿತಾಃ || ೫.೩೦.೨೪ ||

ಮಮ ರೂಪಂ ಚ ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ವನೇ ವಿಚರತೋ ಮಹತ್ |

ರಾಕ್ಷಸ್ಯೋ ಭಯವಿತ್ರಸ್ತಾ ಭವೇಯುರ್ವಿಕೃತಸ್ವರಾಃ || ೫.೩೦.೨೫ ||

ತತಃ ಕುರ್ಯುಃ ಸಮಾಹ್ವಾನಂ ರಾಕ್ಷಸ್ಯೋ ರಕ್ಷಸಾಮಪಿ |

ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನಿಯುಕ್ತಾನಾಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನಿವೇಶನೇ || ೫.೩೦.೨೬ ||

ತೇ ಶೂಲಶರನಿಸ್ತ್ರಿಸ್ತವಿವಿಧಾಯುಧಪಾಣಯಃ |

ಆಪತೇಯುರ್ವಿಮರ್ದೇಽಸ್ಮಿನ್ ವೇಗೇನೋದ್ವೇಗಕಾರಣಾತ್ || ೫.೩೦.೨೭ ||

ಸಂರುದ್ಧಸ್ತ್ರೈಸ್ತು ಪರಿತೋ ವಿಧಮೇ ರಾಕ್ಷಸಂ ಬಲಂ |

ಶಕ್ನುಯಾಂ ನ ತು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಂ ಪರಂ ಪಾರಂ ಮಹೋದಧೇಃ || ೫.೩೦.೨೮ ||

ಮಾಂ ವಾ ಗೃಹ್ಣೀಯುರಾವೃತ್ಯ ಬಹವಃ ಶೀಘ್ರಕಾರಿಣಃ |

ಸ್ಯಾದಿಯಂ ಚಾಗೃಹೀತಾರ್ಥಾ ಮಮ ಚ ಗ್ರಹಣಂ ಭವೇತ್ || ೫.೩೦.೨೯ ||

ಹಿಂಸಾಭಿರುಚಯೋ ಹಿಂಸ್ಯುರಿಮಾಂ ವಾ ಜನಕಾತ್ಮಜಾಂ |

ವಿಪನ್ನಂ ಸ್ಯಾತ್ ತತಃ ಕಾರ್ಯಂ ರಾಮಸುಗ್ರೀವಯೋರಿದಂ || ೫.೩೦.೩೦ ||

ಉದ್ದೇಶೇ ನಷ್ಟಮಾರ್ಗೇಽಸ್ಮಿನ್ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಪರಿವಾರಿತೇ |
ಸಾಗರೇಣ ಪರಿಕ್ಷಿಪ್ತೇ ಗುಪ್ತೇ ವಸತಿ ಜಾನಕೀ || ೫.೩೦.೩೧ ||

ವಿಶಸ್ತೇ ವಾ ಗೃಹೀತೇ ವಾ ರಕ್ಷೋಭಿರ್ಮಯಿ ಸಂಯುಗೇ |
ನಾನ್ಯಂ ಪಶ್ಯಾಮಿ ರಾಮಸ್ಯ ಸಹಾಯಂ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೇ || ೫.೩೦.೩೨ ||

ವಿಮೃಶಂಶ್ಚ ನ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಯೋ ಹತೇ ಮಯಿ ವಾನರಃ |
ಶತಯೋಜನವಿಸ್ತೀರ್ಣಂ ಲಂಗಯೇತ ಮಹೋದಧಿಂ || ೫.೩೦.೩೩ ||

ಕಾಮಂ ಹಂತುಂ ಸಮರ್ಥೋಽಸ್ಮಿ ಸಹಸ್ರಾಣ್ಯಪಿ ರಕ್ಷಸಾಂ |
ನ ತು ಶಕ್ಷ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಪರಂ ಪಾರಂ ಮಹೋದಧೇಃ || ೫.೩೦.೩೪ ||

ಅಸತ್ಯಾನಿ ಚ ಯುದ್ಧಾನಿ ಸಂಶಯೋ ಮೇ ನ ರೋಚತೇ |
ಕಶ್ಚ ನಿಸಂಶಯಂ ಕಾರ್ಯಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಸಸಂಶಯಂ || ೫.೩೦.೩೫ ||

ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗಶ್ಚ ವೈದೇಹ್ಯಾ ಭವೇದನಭಿಭಾಷಣೇ |
ಏಷ ದೋಷೋ ಮಹಾನ್ ಹಿ ಸ್ಯಾನ್ಮಮ ಸೀತಾಭಿಭಾಷಣೇ || ೫.೩೦.೩೬ ||

ಭೂತಾಶ್ಚಾರ್ಥಾ ವಿರುಧ್ಯಂತಿ ದೇಶಕಾಲವಿರೋಧಿತಾಃ |
ವಿಕ್ಲವಂ ದೂತಮಾಸಾದ್ಯ ತಮಃ ಸೂರ್ಯೋದಯೇ ಯಥಾ || ೫.೩೦.೩೭ ||

ಅರ್ಥಾನರ್ಥಾಂತರೇ ಬುದ್ಧಿರ್ನಿಶ್ಚಿತಾಪಿ ನ ಶೋಭತೇ |
ಘಾತಯಂತಿ ಹಿ ಕಾರ್ಯಾಣಿ ದೂತಾಃ ಪಂಡಿತಮಾನಿನಃ || ೫.೩೦.೩೮ ||

ನ ವಿನಶ್ಯೇತ್ ಕಥಂ ಕಾರ್ಯಂ ವೈಕ್ಲವ್ಯಂ ನ ಕಥಂ ಮಮ |
ಲಂಘನಂ ಚ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಕಥಂ ನು ನ ವೃಥಾ ಭವೇತ್ || ೫.೩೦.೩೯ ||

ಕಥಂ ನು ಖಿಲು ವಾಕ್ಯಂ ಮೇ ಶ್ರುಣುಯಾನ್ನೋದ್ವಿಜೇತ ಚ |
ಇತಿ ಸಂಚಿಂತ್ಯ ಹನುಮಾಂಶ್ಚಕಾರ ಮತಿಮಾರ್ ಮತಿಂ || ೫.೩೦.೪೦ ||

ರಾಮಮುಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಾಣಂ ಸುಬಂಧುಮನುಕೀರ್ತಯಾನ್ |
ನೈನಾಮುದ್ವೇಜಯಿಷ್ಯಾಮಿ ತದ್ಬಂಧುಗತಚೇತನಾಂ || ೫.೩೦.೪೧ ||

ಇಕ್ಷ್ವಾಕೂಣಾಂ ವರಿಷ್ಠಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯ ವಿದಿತಾತ್ಮನಃ |
ಶುಭಾನಿ ಧರ್ಮಯುಕ್ತಾನಿ ವಚನಾನಿ ಸಮರ್ಪಯನ್ || ೫.೩೦.೪೨ ||

ಶ್ರಾವಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಮಧುರಾಂ ಪ್ರಬ್ರುವನ್ ಗಿರಂ |
ಶ್ರದ್ಧಾಸ್ಯತಿ ಯಥಾ ಸೀತಾ ತಥಾ ಸರ್ವಂ ಸಮಾದಧೇ || ೫.೩೦.೪೩ ||

ಇತಿ ಸ ಬಹುವಿಧಂ ಮಹಾಪ್ರಭಾವೋ
ಜಗತಿಪತೇಃ ಪ್ರಮದಾಮವೇಕ್ಷಮಾಣಃ |
ಮಧುರಮವಿತಥಂ ಜಗಾದ ವಾಕ್ಯಂ
ದ್ರುಮವಿಟಪಾಂತರಮಾಸ್ಥಿತೋ ಹನೂಮಾನ್ || ೫.೩೦.೪೪ ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಸುಂದರಕಾಂಡೇ ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||